

ERŌJA BANGGA

ROJAS NOVADA INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

Piektdiena, 2013. gada 22. marts

Nr. 6(1105)

Rojas novada vēlēšanu komisija
IZSLUDINA

Vēlēšanu iecirkņu komisiju locekļu
kandidātu
pieteikšanās termiņu
no 28.03.2013. līdz 15.04.2013.
Rojas novada pašvaldību
vēlēšanām
2013. gada 1. jūnijā.

Pieteikumus iesniegt Rojas novada
domē 6. kabinetā, telefons: 63220838.

Nav kustības, nav dzīvības

14. marta rīts Ķirķragā.

Ingas Bules foto

Dace klabere

Zemās gaisa temperatūras un lēnā vēja dēļ, Rīgas jūras līcī strauji izveidojās ap 20 cm bieza ledus kārtā. Vietām, tostarp arī mūsu piekrastē, izveidojušies arī ledus sanesumi. Tie pulcina simtiem skatītāju, kas nebeidz jūsmot par krāšņo dabas parādību, bet zvejnieki tikmēr, kā stāsta Rojas ostas kapteinis Raimonds Grausmanis, sēž kā uz adatām.

Jautāju Rojas ostas kapteinim Raimondam Grausmanim, vai aizsalušais līcis un piespiedu dikstāve neiesit pa kabatu zvejniekiem.

„Protams, ka iesit”, saka Raimonds. „Nav kustības, nav dzīvības. Šajā laikā zvejnieki steidz padarīt darbus, kuriem neatliek laika, intensīvi zvejojot. Arī kuģi nepārtraukti tiek uzraudzīti. Ir nodrošinātas dežūras, tie ir pieslēgti strāvai, lai dzinēji turētos silti. Vēl 9. martā, sestdienā, osta bija brīva, vējš pūta no rietumiem, upē bija normāla straume un viss ledus no ostas akvatorija izgāja jūrā. Taču jau svētdien osta bija ciet un jau bija izveidojušies torosi. Gaidījām ienākam sauskravas kuģi pēc kurināmās malkas un, lai arī tam ir ledus klase, bija skaidrs, ka kuģim līdz mums

vairs nenoklūt. Visu šo laiku valdošie ir austrumu vēji, kas joprojām turpina dzīt ledu pie mums. Plus vēl pamatīgais sals un rezultātā esam iesaldēti. Pat, ja mēs ostas akvatorijā izlauztu ledu – nav jau, kur zvejot. Ledus ir tik daudz, ka kuģiem nav, kur tralēt. Ar kuģi neizgrozīsies kā ar mašīnu – tralis ar trosēm ir 300–400 m garš. Pat meteorologi nezina, kad īsti šis sals beigsies. Lai atbrīvotu piekrasti no ledus, vajag dienvidrietumu vēju, kas aizdzītu ledu vismaz aiz 20 metru dziļuma, lai kuģi varētu tralēt. Domāju, ka vismaz pāris nedēļas vēl nekas nenotiks. Ledus nav īpaši biezs. Atceros gadus, kad tas bija 50–70 cm biezs. Labi, ka mums ir kārtīgs mols, par ko savulaik parūpējās Miķelis Lisments, citādi ar ledus kalniem būtu pilna pludmale. Man vēl spilgtā atmiņā ziema, kad pludmalē bija 6 m augsti ledus krāvumi. Kravu kuģu satiksme uz Rīgu gan nav apstājusies, tiem ceļu lauž jaunais velkonis „Santa”.

Pieredzējušais zvejnieks Ervins Vilciņš atceras, ka 90-to gadu vidū bijis tik vēls pavasaris, ka kuģi pirmoreiz jūrā izgājuši tikai 17. aprīlī. Togad gar visu piekrasti bijuši ledus kalni mola augstumā. „Šis ledus līdz marta beigām nostāvēs mierīgi”, prognozē Ervins un turpina: „Dabu paredzēt ir grūti, bet vēl joprojām

sola lielu aukstumu un vēju. Mums pie pašas jūras ilgi būs auksti, bet šosejas otrā pusē jau varētu būt siltāks, tur ir kā citā republikā. Kamēr pie mums ir auksta migla, pāris simtu metru tālāk spīd saule un ir silti. Mainoties vējam, ledus gan var nākt klāt, gan var tikt aizpūsts projām. Es vēl 13. martā paspēju lasi noķert, un jau nākamajā rītā jūrā bija ledus sanesumi. Pricējās, ka veiksmīgi biju izņēmis tiklus. Tagad mierīgi gatavojos nākamajai sezonai – lāpu tiklus, šuju jaunus.”

Nagi neniez?

Nagi nierz, bet redzu, ka vēl nekas nav darāms. Jāpagaida vēl kādas 3 dienas, tad ledus būs nostabilizējies, varēs pazāģēt un ielikt āliņģi kādu tiklu. Man gan ir gadījies arī tā, ka nākamajā rītā vairs nav ne āliņģa, ne tikla – ledus aizgājis negaidīti ātri, paķerot līdz ar manu tiklu. Ledum ir milzīgs spēks. Tajā vakarā, kad sastūma ledus kalnus, vēja nebija. Izgāju vakarā laukā un redzēju, kā ledus sanesumi kraujas. Ledus šļūca augšā un bira otrā pusē lejā. Reizēm, kad ledus ir īpaši biezs, no šim skaņam rib visa piekraste. Tas, ka februārī vai pat martā aizsalst jūra, nav nekāds brīnums. Jūra reti aizsalst jau decembrī, jo tad ūdens vēl nav paspējis atdzist. „Kā ir, tā ir”, smejas Ervins un turpina: „Lai zivis sakrājas, tad zvejotim atkal”. ■

Pastariņa prēmija būs!

Iluta Graudiņa

Pagājis 31 gads, kopš notikusi pirmā literārās balvas „Pastariņa prēmija” pasniegšana, un tā ir atzīta par nozīmīgāko prēmiju bērnu literatūrā Latvijā.

Tālajā 1982. gadā pēc z/k „Banga” priekšsēdētāja M. Limenta un rakstnieka I. Ziedoņa iniciatīvas šo literāro prēmiju, kas nosaukta E. Birznieka-Upīša grāmatas varoņa Pastariņa vārdā, dibināja ar mērķi, atbalstīt un veicināt latviešu autoru pievēršanos bērnu grāmatu rakstīšanai.

Rojas novada bibliotēka, sadarbojoties ar Rojas novada domi, kurai ir ļoti labvēlīga attieksme pret kultūras dzīvi novadā, un Latvijas Rakstnieku savienību, jau, sākot ar pirmo Pastariņa prēmiju, atsaucīgi atbalstījušas un uzturējušas dzīvu šo tradīciju. Šajā darbā bibliotēka iesaistījusi savus lasītājus, veicinot

latviešu autoru darbu lasīšanu, vērtēšanu un, pēc lasītāju domām, labāko izvirzīšanu. Pēdējos gados prēmiju atbalstījis arī Valsts Kultūrkapitāla fonds. Tas ir ļoti nozīmīgs atbalsts, jo Rojas novada pašvaldībai visus izdevumus nebūtu iespējams uzņemt. Ieguvēji no projekta ir ne tikai Rojas novada lasītāji, bet visi Latvijas iedzīvotāji, proti, prēmija atbalsta un veicina latviešu autorus pievēršties bērnu grāmatu rakstīšanai, bet māksliniekus – bērnu grāmatu ilustrēšanai.

Prēmiju pasniedz ik pēc 2 gadiem. Līdz šim Pastariņa prēmiju saņēmuši 19 rakstnieki un 9 grāmatu ilustratori. 2011. gadā prēmiju piešķir rakstniekam Pēteram Brūverim par grāmatu „Raibajā pasaulē” un māksliniecei Gundegai Muzikantei par ilustrācijām I. Grāvētes un L. Ģibietes grāmatā „Matīss meklē Latviju” un I. Samauskas grāmatā „Pilsēta no A līdz Z”.

Tradīciju turpinot, arī šogad Rojas novada bibliotēka sadarbībā ar Rojas novada domi piedalījās Valsts Kultūrkapitāla fonda rīkotajā projektu konkursā Literatūras nozarē. Projekts ir apstiprināts, finansējums piešķirts rakstnieka prēmijai. Prēmija māksliniekam un organizatoriskie darbi gulstas uz Rojas novada domes un bibliotēkas pleciem.

Šogad Pastariņa prēmija tiks piešķirta jau 16. reizi. Ar jaunajiem prēmijas laureātiem – rakstnieku un grāmatas ilustratoru, tiksimies oficiālā prēmijas pasniegšanas ceremonijā Rojas Kultūras centrā 15. maijā – Pastariņa svētkos. Bet pirms tam Rojas novada bibliotēkas bērnu nodaļā ikvienam lasītājam – gan lielam, gan mazam – ir iespēja iepazīties ar jauno laureātu darbiem, vērtēt un izvirzīt labāko rakstnieka un ilustratora devumu. ■

